

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy hóra 50 lei.
Nagyváradon: egy hóra 40 lei.

Főszerkesztő: **HEGEDŰS NÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **MARÓT SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szigligeti Dező)-utca 6

Kegyeletsértés

Irta: Lovassy Andor.

Nagyvárad és Biharvármegye társadama, a „Szigligeti-Társaság” kezdeményezésére, évekkal ezelőtt szobrot állított a város egyik kiváló szülöttjének, Szigligeti Edének.

Egyszerű, szerény szobrocska volt az, mint annak az embernek egész élete folyása és egyénisége. Ezt a szobrot annak idején nagy ünnepségek közt le is leplezték a színház előtt, a Bémer-téren.

Egy lelkes magyar író életének csodás munkáját, a fényesen ragyogó magyar kultúra buzgó apostolának soha el nem hervadó érdemeit akarta ez a polgárság glorifikálni ezzel a szoborral, melynek megalkotásában ez a minden szépet és jóért lelkesedő közönség, faj és nyelvkülönbség nélkül, egy szívvel és egy akarral vett részt. Ott volt ennek a közönségnek a soraiban a románság egyik általunk is becsült és szeretett írója, Vulcan József is, ki mint a Kisfaludy és Szigligeti irodalmi társaságok tagja, felolvasást is tartott a felállítási költségek fedezésére; szóval az érzések harmoniáját nem zavarta meg az elfogultság. Hiszen a kultúra nincs kötve faj és nyelvhatárokhöz, az elmének lángja átvilágít az egyes országok gránicain s a művelt nemzetek rengeteg erdejébe szórja sugarait.

A magyar nyelvnek, a magyar színműírásnak egyik legbuzgóbb, legfáradhatatlannabb apostola volt Szigligeti Ede. Küzdelmes életét nemes munkában töltötte el; több mint száz darab művet írt, melyeknek nagy része csodálatos szép korrajz volt. Drámái, vigjátékai és főként népszínművei, utat törtek az irodalom ismeretlen beömlőjébe között.

De őt is utólrta az úttörők balsorsa. Ez a balsors egész élete folyamán csaholva üldözte és üldözi még halála után is, midőn szobráról letépi a kegyelet szent fátyolát.

Mint gyermek-ifjút atyja kitagadta azért, mert színész lett; de az atyai átok nem csüggesztette el: Szathmáry József megváltoztatta a nevét és Szigligeti Ede lett belőle. Családi nevénél tűndöklőbbé és fényesebbé zománcozva azt. Becsületet szerzett nemcsak magának, hanem fájának és nemzete irodalmának is.

Az az igénytelen szobor, mely évekig a város egyik diszes terén ékeskedett, az ő dicsőséges munkálkodásának elismerése volt, — halála után.

A román impérium átvétele alkalmából, régi helyéről áthelyezték ezt az emlékművet a falu végére, a Schlauch-tér sarkára. Semmi szava, semmi kifogása nem volt és nem is lehetett ez ellen a város magyar ajku polgárságának, Szigligeti Ede ott is Szigligeti Ede maradt, mint ahogy a megfeszített Krisztus keresztje — állion bár a Vatikán főterén, vagy egy kis falu temetőjében, — mindenkor és minden időben a Megváltót jelképezi. De igenis van szava, van kifogása az itt békében élő magyar nyelvű állampolgároknak az ellen a durva és tapintatlan intézkedés ellen, melyet a Szigligeti Ede szobrával, a város valamelyik közege elkövetni akar.

Ne vegyék tőlem zokon azok az urak,

kikre ez idő szerint Nagyvárad városának vezetése, kormányzása van bízva, ha az itt élő magyar nyelvű, román állampolgárok lelkének érzéseit tolmácsolva, tiltakozom az ellen, hogy a Szigligeti Ede szobra közelébe helyezzék az emberi szennyek lerakódó szemétdombját.

Meg vagyok róla győződve, hogy erről a kegyeletsértésről nincsen tudomása a város vezetésével megbízott uraknak. Ezt a merényletet és tapintatlanságot, valamilyik „város szepítő” szakközeg akarja elkövetni. Talán eljárását indokolni is tudja.

„A Páris-patak régi medrét ui utcanyitási céljából betömik, tehát az „illemhelyet” át kellett helyezni.”

En nem tudom, ki most legujabban a vot Lukács György, Zsiga Miklós-utca sarkán levő sarokház tulajdonosa? Csak azt tudom, hogy azt az ominozus illemhelyet, ha régi helyéből, az utca tornából husz-harminc méterrel, a fák közé, arrább helyezik, annak a háziurnak nem lett volna olyan rikitóan nagy sérelme, mintha egy becsületes és tiszta nevű magyar írónak a szobra mellé állítják fel, gyalázat jelként.

A város főmérnöke, vagy műszaki főtanácsosa, néhány nappal ezelőtt hírlapilag hivatkozott arra, hogy ő magyar nem és erre „haláláig büszke is lesz.”

Nahát én ehhez a büszke magyar nemhez fordulok és mint a város szepítő-

sének buzgó apostolát, kérem, legyen szives minden befolyásával megakadályozni ezt a kegyeletsértést, a magvarságunk ezt az arculütését, a Szigligeti Ede szobrának a meggyalázását; mert csak akkor lehet valaki magyar nemességére haláláig büszke, ha fajtájának nagyjait, irodalmának úttörőit még a siron túl is megbecsüli.

Ha pedig az az illemhely annak a szobornak közelében mégis disztelenkedni fog, akkor a „Szigligeti-Társaság” erkölcsi kötelessége a Szigligeti Ede szobrát valami magánház kertjébe, vagy udvarára elhelyezni.

Mi magyar nyelvű román állampolgárok, akkor is, mikor még magyar állampolgárok valánk, tisztelettel említettük a Negruzzi Konstantin és Negruzzi Jakab nevét; Alexandri Vazult, Eminescu Mihait, Vulcan Józsefet és a román irodalom többi jelesét is, érdemük szerint megbecsültük, műveik közül többet magyar nyelvre fordítottunk, mert szellemük világosságot gyújtott egy nép lelkébe és ha mi megbecsültük a románság nagy embereit, joggal elvárhatjuk, hogy viszonzásul a mi szellemi munkásaink emlékét is tiszteletben tartsák.

Magyarország megegyezése Jugoszláviával

Biztató tárgyalások a kis antanttal — Politikai garanciát kérnek a kölcsön fejében — Bethlen még Genfben marad

A görög-olasz viszály elsimult, a Ruhr-kérdésben is bizonyos szélcsend észlelhető. Európa minden figyelme most Genf felé irányul, ahol a kisantant és Magyarország teljes békéjét, a dunai államok harmonikus együttműködését és közgazdasági közeledését kovácsolják. A Genfből érkező táviratok nem tulságosan bőszavak és csak általános szempontokból jelzik a helyzetet. Tény azonban az, hogy a magyar miniszterelnök Benessel való tárgyalásai a legjobb uton haladnak és előreláthatólag teljes sikerre fognak vezetni. A magyar kölcsön ügyében Benesnek politikai garanciái lesznek Magyarországot illetőleg, mert a magyar kölcsön ügyében a kisantantnak az a fölfogása, hogy nem annyira gazdasági természetű, mint például Ausztria kölcsöne. Bethlen István gróf és Daruváry magyar külügyminiszter egyébként Románia megbízottaival is folytatja tárgyalásait.

A francia külügyminisztérium félhivatalosa, a genfi tárgyalásokkal kapcsolatban azt írja, hogy a kölcsön fontossága Magyarországra nézve rendkívül nagy. A kölcsön elvileg már nem vita tárgya, csupán egyes részleteket kell megállapítani.

A magyarok — írja a Temps — hajlandók a garanciákat megadni, de visszatartásitják nemzeti szuverénitásuk megsértését. A kisantant képviselői elfogadják Magyarországot talpraállításának elvét és a megbeszélésektől jó eredmény remélhető az általános béke javára.

Benes csehszlovák miniszterelnök egyébként nyilatkozott is a magyar köl-

csonról. Szerinte a kérdést a görög-olasz konfliktus erősen háttérbe szorította, de most már semmi akadály a alapos tárgyalásoknak. A felfogásom az — mondotta — hogy a kölcsön ügyében nagy elővigyázatossággal kell eljárni, mert nem ugyanaz az eset, mint Ausztria kölcsöne, hol pénzügyi természetű nehézségek voltak.

mig Magyarországnál elsősorban politikai szempontok dominálnak. A kisantant álláspontja ismeretes a szinajai határozatokból, a nagyantant azonban még nem jutott egységes állásfoglalásra.

Azt hiszik, hogy a kölcsön meglesz, de semmiesetre sem előzetes garanciák nélkül.

— Magától értetődik — mondotta Benes — hogy Csehszlovákia egymaga nem nyújthat kölcsönt vagy nem vállalhatja annak garanciáját. Az egész kölcsönügy különben a Népszövetség jelenlegi ülésén kisebbszerepű ügy, mint azt röviddel ezelőtt még várhattuk.

Az „Ujság” értesülése szerint Bethlen és társai meghosszabbították eredetileg tervezett genfi tartózkodásuk idejét, mert Benes sel és Nincsiccsel újból tárgyalni akarnak.

Főleg a magyar-jugoszláv tárgyalás felé fordul a figyelem. A lap szerint

a két ország teljes közeledésének módját már elkészítették és most a gazdasági kérdések megoldása van soron.

Összeült a közüzemeket felülvizsgáló bizottság

A közüzemeket első ízben a Lakók és Háztulajdonosok Szövetségének ülésén érte nyilvános támadás. A közüzemek felszólított díjai adtak erre alkalmat, főleg a víz-üzem kirovott magasabb illetékei.

Általános hiedelem lett és kezdett a köztudatba belegyökösödni, hogy a város üzemeinél nem megy minden rendben, hanem vannak és jogtalanul vezetőállású emberek magas tantiémeket húznak az altruisztá vállalkozásból. Hodor Viktor prefektus a támadások záportüze idején foglalta el helyét s közigazgatási teendői között figyelme azonnal a közüzemek felé terelődött. Hodor prefektus nem foglalt állást sem pro, sem kontra, ellenben azonnal informáltatta magát s egy bizottságot állított össze, amely a közüzemek adminisztrációját van hivatva felülvizsgálni.

A prefektusnak addig csak egy pár jellemző szava volt az ügyhöz, az, hogy a gyanúsítások korát éljük s a közönség hozzászólt, hogy a rosszat higgye el legelőször és legkönnyebben. Mi nem azt tartjuk, hogy ebben a közönség a hibás, ehhez a gyanakváshoz az idő és a körülmények szoktatták hozzá. Minden harcoló véleménynyilvánítás helyett leghevesebben tehát az, ami történik: egy független bizottság kontrollja, amely teljesen szabad kezét nyert s amely diagnózist hivatott: jelen esetben tényleg csak demagóg hatás, vagy kóros megbetegedés váltotta-e ki a közvélemény háborgó szenvedelmét.

A prefektus által kinevezett bizottság tegnap ült össze. Elnökül az összegyűlt dr. Lázár Aurél választották meg. Elsősorban Moskovits József dr. az inkomptabilitás megállapítását kérte önmaga ellen, mert az egyik közüzemnél felügyelő Moskovits Miksa mérnök testvér-bátyja. A bizottság kimondotta, hogy Moskovits József dr. helyzetében nem lát összeférhetlenséget s különben is olyan albizottságban vállalhat szerepet, mely nem függ össze testvére megbízásával.

A bizottság megállapította, hogy három közüzem megvizsgálásáról van szó: a víz, a villamos és a köztisztasági üzemből. Elhatározták, hogy az ülések nyilvánosak s dr. Lázár Aurél kérte a sajtó legmesszebbmenő támogatását. A bizottság egyben kijelentette, hogy a vizsgálat tartama alatt a részletekről sem az egyes tagok, sem az albizottságok nem adhatnak tájékoztatást, erre egyedül a teljes plénum hivatott. Majd megválasztották az albizottságokat, amelyek a következőképpen oszlanak meg:

Villamosmű: Dr. Popa György, dr. Adorján Armin, Papadoff direktor, dr. Pelle János, dr. Oláh Béla.

Víz: Dr. Zigre Miklós, Bogdan Ionescu, Varró Domokos, Barbu Romulus, Czegléd Jermiás.

Köztisztasági üzem: Dr. Lázár Aurél, dr. Moskovits József, dr. Popovits

Miklós, Hegedüs Nándor, dr. Egrv. Gerely.

A víz- és villamosmű bizottsága csütörtök délután 4 órakor, a köztisztasági üzem szombat délután ül össze.

Köszeghy főmérnök és Bazili Mihály a villamosmű igazgató-mérnöke a következőket mondták munkatársuknak:

— Részünkről kérjük és azon vagyunk, hogy a bizottsági tagok a legrésztesebben informálódjanak minden ténen és merítsék ki az ellenőrzés összes módzatait. Ezért szükséges, hogy átvizsgálják magukat az üzemeket is, a könyveket, mérlegeinket, hogy teljes alapozottsággal tudjanak véleményt mondani. A közüzemek, — mondotta Bazili mérnök — minden kritikát kibírnak és aki csak eddig megtekintett bennünket, mindenkor dicséretet kaptunk.

A Magyar Párt állást foglal a kulturális kérdésekben

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt intéző bizottsága e hó 12-én, szerdán ülést tart, melynek programján fontos politikai, kulturális és közgazdasági kérdések szerepelnek. A párt orvoslást keres a súlyos sérelmekre, de kevés kilátás van rá, hogy a mai kormány, mely a román néptömegek kulturális és gazdasági jóvoltáért nem tett egyetlen lépést sem, a magyarság panaszaát meghallgassa. Hiszen most is éppen a népkisebbségek állandó támadásával akarja a kormánysejítő eltéríteni a román ellenzék harcaát abból az irányból, mely előbbutóbb a mai rezsim bukásához vezetne.

A szerdai értekezlet első pontja a választói névjegyzékek ügye lesz.

A Magyar Párt tudvalevőleg memorandumot intézett a belügyminiszterhez, amelyben a választójogi törvényre való hivatkozással a névjegyzékek kiigazítását és a törvénytelenül kihagyott választópolgárokkal való kiegészítést szorgalmazta. A belügyminiszter válasza már meg is érkezett s a Magyar Pártot jogkeresésével elutasította.

A Magyar Párt értesülésünk szerint a miniszter felfogása és törvénytárgyazata ellen a közigazgatási bíróságot helyettesítő legfelsőbb semmitörvényszékhez fog fordulni s attól fogja kérni a fontos politikai kérdésben az elvi döntést.

Értesítés

Alulírott fogorvos doktorok elhatározták, hogy a kevésbé módos közönségnek is lehetővé tesszük fogainak orvosok által való rendbehozatalát. Ezen humanisztikus elhatározásukkal céljuk az, hogy a fentemlítt társadalmi osztálynak is hozzáférhetővé tesszük ezáltal, hogy orvosi képzettséggel bíró fogorvos specialistákat vehessen igénybe. Alulírott fogorvosok vállalkoztak arra, hogy a neveik mellett feltüntetett rendelőjükből és ugyancsak az ott jelzett és pontosan betartandó idő alatt a foghúzásokat és fogműtéteket teljesen ingyen, a fogtöméseket és műfogakat pedig az anyag napiárának megtérítése ellenében végzik el.

Dr. Adonyi Jenő, Kath. Kör (Str. Printul Carol 5.) szerda d. e. 9—10.

Dr. Bauer Albert, Str. Szaniszló 6. kedd, csütörtök, szombat d. u. 3—5.

Dr. Deák Emil, Str. Rimanóczy 2., kedd, csütörtök, szombat d. e. 10—11.

Dr. Halász Andor (Str. Nic. Jorga, Zöldfa-u.) hétfő, szerda, péntek d. e. 10—11.

Dr. Kovács Gyula, Apolló-épület, szombat d. e. fél 10-től fél 11-ig.

Dr. Krausz Irén, Kath. Kör (Szilágyi Dezső-u.) 5. hétfő, kedd, péntek d. u. 2—3.

Dr. Klein Jenő, Templom-tér 8. szerda, szombat d. e. 8—10.

Dr. Leipnik Sándor, Parcul Eminescu, Ezredévi Emléktér 2. kedd, csütörtök, szombat d. e. 9—10.

Dr. Rácz Béla, Str. Reg. Ferdinand 13. péntek d. e. 9—10.

Dr. Sajósi György, Str. Nic. Jorga, Zöldfa-u. 17. kedd, csütörtök, szombat d. e. 10—11.

Dr. Stolz Gyula, Parcul Eminescu, Ezredévi emléktér 2. kedd d. e. 9—10.

Dr. Szabó Sándor, Emke-palota, P. Reg. Mária, hétfő, szombat d. u. 3—4.

Az első magyar református lelkész nő állomáshelyén

Mint már megírtuk Budapesten az idén avaták föl az első női magyar református pappá Novák Olga vörösmartni lakos személyében. Novák Olga, aki ilyenformán utolsó ebben a tekintetben, jelenleg szülőfalujában, a baranyai Vörösmartonon tartózkodik.

Novák Olga lakásán kereste föl egy újságíró és megkérdezte nyilatkozzon jövő terveiről és általában a női papság feladatairól. Az első női lelkész kedves, feltűnően intelligens arca élénk és energikus tiltakozást fejezett ki:

— Nem vagyok színesnő — mondotta. Avult primadonna fogásnak találom a nyilvánosság előtt való szereplést. Pap vagyok, aki tisztán átérti hivatása magasztosságát.

Végre is hosszú rábeszélés után sikerült egyet-mást megtudni Novák Olgától, aki Budapesten eredményesen távolította magát a lapok tudósítótól. Az első női lelkész teljesen átérti feladatát és látja azokat az akadályokat, amelyekkel meg kell küzdenie. Már a teológiáról való bucsuzásában kijelentette, hogy nem kíván a férfi papsággal egyenlő jogokat, csupán hű támogatója akar lenni a hitélet fejlesztésének. Első sorban a nőket és gyermekeket akarja ápolni. Megemlékezett a nazarénus szekta hatalmas terjedéséről, amit meg szeretne akadályozni. Egyelőre Vörösmartonon kíván maradni és szülőfalujában teljesíti misszióját.

Elmondta Novák Olga, hogy vele egyidőben több nő kezdte a teológiát, de a többiek később más pályára, nagyrészt az orvosi fakultásra léptek át.

Arra a kérdésre, hogy talán teológiai képzettség nélkül is működhetett volna a lelkék javára, nagyon csodálkozva nézett rá:

— Nem hiszem — mondotta. — Amiről nem győződtem meg tudományos alapon, azt nem hirdethetem.

Komolyan, kemény hangsúllyal mondta az utóbbi szavakat, a magyar ember spekulatív tulajdonságának kétségbevonhatatlan jele képpen.

Amikor bucsuztam a ritka egyéniségről Novák Olgától, akit mindenki szeret — még egyre megkér: ne írjak róla. Olyan közvetlenül, őszinte szerénységgel és disztingválással előkezdte gesztussal, hogy lehetetlen volt ezt a kívánságát teljesítenem.

Főn az idény legnagyobb szenzációjára
Max Linder
az „Atlant” és „Apolló”-ban

Rezet
bármilyen mennyiségben **veszek**
Salamon rézöntő
Kolozsvár-utca 33. sz. alatt

Dorian filmszínház

Szerda Csütörtök

Szegény császár

Regény a szabadkőművesek történetéből 5 felvonásban — A főszerepben:
Hugó Werner Kohle Dorian film.

TUNGSRAM

A legjobb villanykörte!
Mindenütt kapható!

1923. szeptember 12.

Lázár Aurél nyilatkozata Averescu politikai leveléről

A néppárt tegnapi népgyűlésén — mint ismeretes — felolvasták Averescu tábornoknak a gyűléshez intézett politikai kijelentéseket tartalmazó levelét, amely részletesen ismerteti a nemzeti párt közötti lefolyt és eredmény nélkül maradt tárgyalásokat. Most, amikor az ellenzéki pártok vitája a fölött folyik, hogy tulajdonképpen kinek a hibája volt az, hogy a liberális párt erőre kaphatott és uralomra jutott, Averescu kijelentései felette aktuálisak és érdekesek. Eppen ezért közöljük Lázár Aurél által a nemzeti párt egyik vezérének alábbi erre vonatkozó nyilatkozatát.

— Averescu levelében semmi újabb momentum nincs — mondja — ellenkezőleg, meglehetősen téves beállításban szövegezi le a multa való kritikáját és ténybeli előadásait. Különösen nem felel meg a történeti hűségnek a befejező rész, amely hangoztatja, hogy „egyedül folytatjuk a harcot a liberálisok ellen.”

— A valóság az, hogy egyáltalában nem folytatnak harcot a liberális kormány ellen, meglehetősen kétes politikai helyzetet teremtettek és különösen a párt egyes vezetőinek magatartása kompromittálta a párt ellenzéki pozícióját és megnehezítette a politikai helyzet sikeres gyógyítását.

— Az ellenzéki küzdelemben tehát a néppárt nem volt magára hagyatva, hanem ellenkezőleg, ő hagyta ott a többi ellenzéki politikusokat küzdelmükben, számtalan szor meghusitva az egységes ellenzéki front megalakítását.

— Averescu nem támadhatja a Vajda-kormányt, mert annak ő maga is tagja volt és azt nem a nemzeti párt hibájából hagyta el. A politikai izlés szabályai tiltják, hogy foglalkozzam Averescunak volt miniszter társait illető kritikájával.

— Ami a liberális párt terjeszkedését illeti, ennek nem a nemzeti párt az oka, hanem az a politika, amelyet az Averescu-kormány folytatott s amely megbontotta az erdélyiek szolidaritását és egy lehetetlen rendszert, jobban mondva teljes rendszertelenséget teremtett.

A politikai és nemzeti felelősség tehát kizárólag a néppártot és Averescut terheli, ami teljesen indokolt, azon csodálatos és a politikai pártok életében egyedül álló módszernél fogva, amelynek az Averescu-kormány létrejöttét köszönhet.

Ez a kormány ugyanis a Bratianu jóvóltából alakult és a liberális párt intenciói szerint kormányzott és akkor vonult félre, amikor azt Bratianu akarta.

A néppárt és a nemzeti párt közötti tárgyalások eléggé ismertek és éppen ezért csodálatos, hogy a tényekkel ellenkező beállítást használnak. A nemzeti párt viszonya a többi politikai pártokhoz sohasem alakult a hatalom elérése céljából. A nemzeti pártnak igen nagy és nehéz feladata volt és van, ma is: a közéletnek és a politikai koncepciónak a nyugati értelemben vett demokrácia és politikai szellem szerint való átalakítása. Ez a kísérlet a Vajda-kormány alatt nem sikerült, mert annak előfeltételei akkor még hiányoztak. Ma már a helyzet egészen más, a nemzeti párt munkája nem volt eredménytelen, a közvélemény teljesen átalakult és ma már nincsen számottevő és komoly politikus, aki ne érezné a közélet és különösen a politikai pártok élete teljes átalakulásának feltétlen szükségességét és ennek folytán nem ismerné el a nemzeti párt programjának, szellemének és politikai módszerének helyességét.

— Részemről mindenkor nagy súlyt helyeztem az általános politikai megértésre és különösen az erdélyiek szolidaritására. Ennek megvalósítására a legnagyobb áldozatot sem tartom soknak, mert akkor meg fog szünni a politikai kufárkodás módszere és megteremtődik az az alap, amely a közélet végleges szanálását, a politikai pártok átszervezését s a mai viszonyoknak megfelelő új politikai iskola-alakítását biztosítja. Az Averescu tábornok levelének utolsó pontja félénken bár, szintén ezt látszik megerősíteni.

— Ha a néppárt belső élete megtisztul és megszabadul bizonyos politikai ballasztoktól, akkor politikai jövőjét csakis a nemzeti párttal való megértéssel biztosíthatja.

Leveiték a napirendről az olasz—görög kérdést

A népszövetség örül, hogy figyelembe vették

Genfből jelentik: A népszövetségi tanács válaszolt az olasz—görög konfliktusban hozott nagyköveti értekezleti döntésre, amellyel teljesen azonos álláspontot foglal el. Kívánja a népszövetségi tanács, hogy a konfliktus ügyét mielőbb vegyék le a napirendről. Elégtétellel látja, hogy kezdeményezéseit a nagyköveti konferencia haszonnal használta fel és kéri, hogy a tárgyalásokról és határozatokról ismét értesítést kapjon.

A Népszövetség azt, hogy javaslatba hozott feltételeit elfogadták, olyan ténynek látja, mely alkalmas tekintélyének és súlyának növelésére és ennek rendkívül örül.

Érdekes Franciaország újabb álláspontja a fiumei ügyben. Belgrádi jelentés szerint Pasics tárgyalta Poincaréval, hogy interveniáljon Mussolininál a fiumei ügyben. Pasics és Poincaré most javaslatot dolgoznak ki, amelyet megküldenek Olaszországnak. Franchet d'Esperay tábornok együtt utazott Pasicesal Jugoszláviába s ebben Olaszországnak szóló figyelmeztetést látnak, azt, hogy Franciaország Jugoszlávia oldalára áll a fiumei kérdésben. Erről Poincaré kétséget kizáróan már értesítette is Mussolinit.

Román válasz a külügyminiszter cikkére

Mille Konstantin és a kisebbségek

Nagyjában ismertettük Duca külügyminiszter meglepő cikkét, amelyben megokolatlanul a romániai kisebbségeket röviden békebomlasztó férgeknek nevezi.

Ma a Luptában Mille Constantin ír erről vezércikket és ad méltó visszhangot a külügyminiszter urnak diplomataktól valóban szokatlan kirohanására.

— Duca külügyminiszterünk — írja Mille Konstantin — ismeretlen célból cikket írt, amelyben azzal vádolja a romániai kisebbségeket, hogy irredenták. Az ország miniszterének tollából eredő és általában valamennyi kisebbség ellen irányuló vádakkal bizonyos súlyuk van, noha a gyakorlatban következményei éppen nem lesznek, legfennebb sok tintát és papírt

RIP.

Irta: Megyeri Ferenc

A Köszáli-utcában, a reáliskola előtt állok. Ez most valóság és nem az a konok, el nem halványodó kép, amely huszonöt év gyűrődött rétegein át, a világháború, a forradalmak, a béke ólomhehékei alól is minden kis lázresen feltör és álmaimon szétterül. Ennek a nagy, kopott, sárga épületnek kapuján jártam be és ki nyolc hosszú esztendőn át, míg észrevétlenül gyermekből ifjává lettem.

Egy kis szorongást érzek, ahogv a kapun belépek. Itt semmi nem változott azóta a huszonöt év óta, hogy innen kiléptem. De talán mégis? Tíz lépcsőfok vezet fel a kapu alól az aulába; tíz lépcsőfok, egymás fölött, egyenként; emlékszem, valaha csak öt vezetett felfelé és négy, vagy ha kergetődtünk, csak három lefelé. Ezek a szép, arányos keresztboltozatok, melyek a négy, zölderezetű középpillérre támaszkodnak, most egy kissé alacsonyabbnak tűnnek fel, mint álommal kevert emlékeimben. A játszó udvarra is vetek egy pillantást, az is a régi maradt. Elérek a tágas fölépcsőhöz, amely most is olyan komoran ünnepélyes, mint sok évvel ezelőtt. Ezen nekünk tilos volt felmennünk. A mi feljárónk az épület másik részén volt, a fölép-

esőn csak a tanárainknak volt szabad felmennük; azóta tudom, hogy a világ rendje szerint mégis minden lépcsőn az ifjuság megy felfelé és tanárai lefelé jönnek.

Nini, a VIII. osztály is a régi helyén van még. De hogy mire való előtte ez a sötét előszoba, azt most nem értem. Annak idején ezen nem ütődtem meg, mint ahogy sok furcsaságot nem veszünk észre megszokott környezetünkben. A hosszú, homályos folyosóra érek, amelyen a természetrajzi tanterem és a soha tanulószem nem látta „természetrajzi szertár” vannak. Ez a folyosó volt valaha a legalkalmasabb fogócska hely. Itt engedték szabadiára jókedvűnk, ha a sarkon eltűnhettünk, mielőtt rendzavarásunk a felsőbb lények által lekonstatálható lett volna.

Amint a nagy csengő hangjára az egész osztály keble mély, hálaadó lélekzetvételre duzzadt s a tanár úr után becsukódó ajtó szele lelibentette a gyermekarcokról a komolyság erőltetett álarcát, ezen a folyosón vágattunk versenyt, hogy lehetőségre érkezünk a jószágos, kövér iskolaszóiga, Gyuri bácsi konvhájába. Szinte lélekzetvesztve vágódtunk be az ajtón és lendültünk az elválasztó melleszkanak. Ezen túl a szobában az asztalon voltak a földi jólét szimbolumai kirakva. Izléses rendben sorakoztak egymás mellé

a „mákos rúd, sárga gomb, fekete gomb, bakancs-fűző, cukros dió, fára fűző”, egy bádog vederben párolgottak a kettesével összeakasztott „félvirslík”, egy kosárban a zsemlyék, kiflik, „félósak”, ugyancsak még párosával s ebből a gazdag raktárból két krajcártól fel egészen öt krajcárig csodás tizóraitat állított össze számunkra a Gyuri bácsi ugyancsak jószágos és ugyan csak kövér felesége, a „Gyuri néni”. Azt a tiszta élvezetet ma már semmiféle ingyencsakács nem tudja részünkre megszerezni, amit annak idején a Gyuri néni négy krajcáros tizóraitja. Az öregedés azal kezdődik, hogy rájövünk, hogy az élet örömei alapfeltétele, forrása, oka éppen a fiatalság.

Visszhangzó lépések. Egy komolyarcu gyermek-ifju megjelenése visszahoz emlékeimből a valóságba. Ajánlkozik, hogy utbaigazit, ha keresek valakit. Megmondom, hogy vagy huszonöt éve én is tanulóia voltam az iskolának és tűnődtem a viszonyok, a személyek és az épület változásán. Kérdésemre ő is megmondja, hogy „hátodista” és most délután „nem kötelező” óra után tanítványhoz megy. Tanítvánva egyuttal osztálytársa is és ő is megtanulja a leckét, amíg társának előadja. Vajon milyen leckéi vannak?

(Vége köv.)

fognak fogyasztani a haszonélküli való polémiára.

— Duca kijelentései célszerűtlének és igazságtalanok. Célszerűtlének, mivel a kisebbségi kérdést nem lehet üres vádakkal és rekriminálással megoldani. Legfennebb a kisebbségekkel való viszony fog még jobban elmérgesedni. De az ilyen határozatlan, általános vád igazságtalan is, mert ugyan mivel lehet hibáztatni például a bántó svábot és az erdélyi szászokat? Ezek is irredenták? Ha tiltakoznak és panaszkodnak, csak azért teszik, mert a mi közigazgatásunk mindenféle zaklatásban részesíti őket. Hát a bukovinai németek? Ezek is irredenták?

— Aztán igazságos dolog-e az összes erdélyi magyarok ellen nagy általánosságban ilyen vádat emelni? Bizonyára nem, mivel legnagyobb részük hűségnyilatkozatot tett a román állam iránt. Ha tiltakoznak a román közigazgatás szükségességei ellen, ezt mint román állampolgárok cselekszik. Azt kívánják például, hogy tartsák tiszteletben nyelvüket, iskoláikat, színházukat. Van-e joguk iskolák tartására, a melyekben a román nyelvet is oktattva, magyarul tanítanak? Van-e joguk ahhoz, hogy saját sajtójuk, saját színházuk és saját irodalmuk legyen? Bizonyára van! — Sőt ennél is többet mondok: ezek az emberek hazájukat vesztették el, nagyon természetes tehát, hogy annál inkább érzékenyek, amikor ezeket a jogaikat bántják. A multnak a jelennel való összehasonlítása bizonyára csak fokozza érzékenységüket. Valamely intézkedés, amely talán nem bántaná a románokat, sértheti a magyarokat. Ezért — mondja Mille Konstantin — a román hatóságoknak és általában mindnyájunknak románoknak kötelességünk, hogy a kisebbségek iránt engedékenyebbek legyünk, mint akár saját magunk iránt.

— Vannak-e a magyarok közt irredenták is? Lehetséges, hogy vannak. A közigazgatás feladata ellenőrizni és ha meg nem engedett cselekedeteket visznek végbe, figyelmeztetni őket a dolgok más mivoltára, a törvényeink és alkotmányunk kötelező tiszteletbentartására.

— Ellenben Duca miniszter eljárása — valamennyi nemzetiséget és a magyar kisebbséget a maga egészében megvádolni — ismétlem, igazságtalan és ügyetlen, főképpen magas állami méltóságot betöltő egyén részéről.

Eredeti angol

Öltöny-,

Felöltő- és

Téli kabát

szövetek érkeztek.

Horbáitz ur! szabóhoz

Gen. Mosoiu (Mezey M.)-u. 4/a. sarok üzlet.

Nyitott és csukott

autók

bérelhetők minden időben Magyarországra is.

Andriská és Rosenbaum

auto garage, Calvin-utca 15. sz.

Telefon 209. Telefon 209.

Ugyanott Michelin Cable auto gummi és benzín kapható.

Rendőrtalalom a füttyszóra

A rendőrség kihágási ügyosztályára sok panasz érkezik a közönség köréből. Nem tartják be az ügyosztály parancsait. Most az ügyosztály vezetője, Horváth József rendőrkapitány újból felhívja Nagyváros városát, hogy az alább következőket szíveleje meg és tegyenek eleget annál is inkább, mert most már szigorú büntetések következnek.

A háztulajdonosok, lakók és kereskedők kötelesek házuk, lakásuk és üzlethelyiségük előtt a járdát és különösen a folyókákat kitisztítani és azt mindig rendben tartani. Különösen áll ez a külvárosiakra. Az ellenőrzés ma megkezdődik és a rendelet ellen vétőket megbüntetik.

Ugyancsak sok panasz érkezett a közönség köréből egyes mészárosokra, hogy a drága pénzen megvett hus tele van csonttal, azonkívül a kiszolgáló személyzet goromba. Nem abból a hushól adnak, a melyikből a közönség választ, hanem amelyikből a mészárosnak tetszik.

A rendőrség felhívja a közönséget, hogy egy kilo hushoz 20—25 deka csontot szabad adni. Minden panasszal forduljanak Horváth kapitányhoz.

Nem szabad füttyni, énekelni éjszaka az utcán. Ezt a nagyon is hangos éjszakázó fiatalság figyelmébe ajánlja az ügyosztály. Le kell fokozni a jókedvet, mert a rendőr mindenkit felir és ekkor következik a büntetés is.

Egy hete önkívületben alszik egy váradi tűzoltó

Az orvosi tudomány előtt is megoldatlannak látszó, bár nem egyedül álló szénzaciós eset történt Nagyváradon. Plenter István önkéntes tűzoltó törzsőrmester mult héten, szerdán este a színházban teljesített szolgálatot. Kilenc óra után rosszul lett s a mentők szállították Hódossy Miklós-utca 7. szám alatti lakására.

Szerdán este elaludt Plenter István s azóta, tehát közel egy álló hete még nem ébredt föl.

Szívdobogása rendes, ennivalót csak úgy adhatnak neki, hogy édes anvia valamely folyadék ételt önt a szájába. Szerdán este óta ki sem nyitotta a szemét Plenter István. Tegnap, kedden délután volt az első eset, hogy szeméit egy pillanatra felnyitotta. Beszélnek is hozzá, ő azonban nem válaszol, nagyokat nyel és tovább alszik.

Délután kint járt a „Nagyvárad“ munkatársa a különös körülmények között, ideestova egy hete alvó derék tűzoltó őrmester lakásán. Édesanyja Plenter Sándorné kétségbeesetten meséli el talán századszor fia különös történetét:

— Szerdán este eszméletlenül hozták haza a fiamat a színházból. Egész éjszaka nyugodtan aludt, azt hittük, hogy muló rosszullét az egész. Csütörtök délelőtt újból rosszul lett, úgy nézett ki, mintha feigörcei lennének.

Többször a fejéhez kapott, de egy szót sem szolt.

— Azonnal orvost hívtunk, dr. Masznyik úr volt idekint. A doktor úr azt mondta, ha jól emlékszem, hogy agygörcei vannak és feltétlen jobban lesz.

— Nem szólt, vagy nem intett — kérdezzük — nem némult meg talán?

— Figyeljük éjjel, nappal minden mozdulatát, de nem vettünk észre semmit. Ha étettem, úgy mint a gyereket, nyelte a tejet, de ki sem nyitotta a szemét. Nem tudjuk mi lehet a baja.

— Nem volt iszákos, vagy máskor nem fordult már ilyen eset elő nála, — kérdezzük — nem volt beteges?

— Nem volt soha szegénynek semmi baja.

Bemegyünk a kis szobába, dűsan vett ágyban fekszik Plenter István. Nagy kék szeme nyitva s szinte üvegesen mered maga elé.

— Nézd Pista, hozzád jöttek az urak — kérleli könnytől fátvolos hangon ősz édesanyja — nézz ide hát...

A beteg felemeli fejét és ránk néz, a következő pillanatban újból megfordul és alszik. Az ősi kakukos óra hatot ütött, míg vontatottan csörög az ingaóra hosszú láncja, mindig fölfigyel a beteg s összeráncolja homlokát, mintha valami fájn...

— Nem hívtak ki más doktort — kérdezzük — vagy nem jelentették a tisztiorvosi hivatalnak?

— Szegény emberek vagyunk mi kérem, nem telik nekünk a fizetésre. Meg Masznyik úr már régi orvosunk. Nem a betegség ez kérem, hanem valami istenvere, — jegyzi meg egy látogató öreg néni — egyszer majd megszólal a Pista, nem kell ide orvos.

Tegnap délután az önkéntes tűzoltók egyesülete testületileg meglátogatta Lőrinczy alparancsnok vezetésével a beteget sorba adják a kilincset a látogatók is, akik úgy vándorolnak a különös kórtünetek közt fekvő emberhez, mint valami csodához.

Szinte csodaszámba is megy Plenter István esete, amihez hasonló még nem volt Váradon. Ha valamelyik világvárosban érte volna ez a sor Plenter Istvánt, akkor bizonyos híres orvos-professzorok állnának körül az ágyát és orvosi közlönyök foglalkoznának történetével hasábszámba. Itt nem érdekel senkit a sorsa s úgy látszik, hogy vagy örök némaságra, deliriumos alváásra ítélte a sors, vagy pedig meg nem állapított betegség fogja halálra szorítani egy heti alvás után...

(—ró.)

külön klasszist képvisel!

Régi férfi kalapokat

elegáns női kalapokra

3 nap alatt átalakít

KÖNIG kalapgyár, Körös-u. 16.

Fűlcz, posztó- és bársony kalapok 250 Leitel.

Schwarzs Lajos

ur! szabó

Str. Postei (Uri-utca) 5

Várjon Asszonyom!

Ne vegye még meg őszi kalapját. Szenzációs szép modelldarabokat hozok Bécsből; szeptember 22—25-re íthol leszek és lakásomon Strada Calvin (Rikók Zsigmond-utca) 1. szám alatt nagyon kedvező árban árusítom. Némethi Mihályné.

Véres összeütközés a szerbek és horvátok között

Agyonítotték Zágrábban egy rendőrtisztet

Zágrábból jelentik: Pénteken este a trónörökös születése alkalmából rendezett ünnepségeket kínos incidens zavarta meg. A zászlódiást öltött utcákon a nacionalista diákok csoportja élén a katonazekkarral végigvonulva a forgalmasabb utcákon, éltette a királyt, a királynőt és a trónörökösöt. A menet az Illica akart keresztülvonulni, azonban az Illica elején szembetalálkoztak a horvát nacionalistákkal magába tömörítő Hanao csoportjával.

A Hanao tagjai Radicsot és a közfarsaágot éltették, amiért a szerb nacionalisták fenyegető magatartást tanúsítottak velük szemben. Gallovics rendőr-ellenőr igazolásra szólította fel az egyik horvát nacionalistát, akit le akart tartóztatni, mire a Hanao többi tagjai közbeléptek és csakhamar verekedés fejlődött a két csoport között.

A dulakodás közben váratlanul ismeretlen irányból négy revolverlövés dördült el, amelyek közül az egyik Gallovics rendőrtisztet találta, aki holtan rogyott össze. A mindinkább elfajuló összeütközésben végül a rendőrség is fegyverhez nyúlt, a rendőrök revolvereikből valóságos sortűzet adták a horvát nacionalistákra, akik közül többen megsebesültek.

A rendőrség több fiatalembert letartóztalt, eddig azonban a legerélyesebb nyomozás ellenére sem sikerült megállapítani, hogy ki volt a rendőrtiszt gyilkosa. Ezért a zágrábi rendőrség pénteken 10 ezer dinár jutalmat tűzött ki a gyilkos kézrekerítőjének, illetőleg annak, aki nyomára vezet.

Az Illica történt véres összeütközéssel egyidőben a város más helyein is voltak kisebb összeütközések a szerb és horvát nacionalisták között, akik a szerb ifjuság tényleg felvonulását mindenütt meg akarták zavarni.

Két banktisztviselő sorozatos betörése bankjába

A napokban egy délután izgalmas betörőhajszát folyt le Szabadkán. A betörők az Agina-utca 10. szám alatti kétemeletes bérpalotából menekültek, nyomukban egy segélyért kiabáló szobalány, majd néhány pillanat múlva a postaépület előtt szolgálatot teljesítő 46. sz. rendőr is üldözőbe vette őket. Rövid üldözés után sikerült is a rendőrnek az egyik menekültöt elfognia, míg a másik eltűnt üldözői elől. Az elfogott betörőt a rendőr felkísérte a rendőrségre, ahol azonnal megkezdtek a kihallgatását.

Kihallgatásra két detektív hozta be az őrszobába a betörőt, ahinek elegáns megjelenése, gondosan ápolt kezei első pillanatra szembetűnőek. Középterműtű széke fiatalembere simára borított arccal, világos ruhában, simy-gallérral. Kezében nagyszélű szürke kalapot tart. A rendőrtörőkapitány kérdésére hideg nyugalommal válaszol és modora egyáltalán nem árulja el, hogy néhány perccel előbb betörésen érték.

Vallomásaiban elmondja, hogy Siák Józsefnek hívják, huszonhat éves zágrábi banktisztviselő, a Horvát Kereskedelmi és Vasúti Résvénytársaság hivatalnok. Néhány nappal ezelőtt Zvonimir Milán nevű tisztviselőtársával jött Zágrábból Szabadkára, ahol a Nemzeti-szálloda 48. számú szobájában szállottak meg. Szombaton délután — beismerése szerint — alkulccsal felnyitották dr Révész Ernőné Agina-utca 10. szám alatti bérpalotában levő lakását, ahonnan minden értékes holmit összeszedve éppen távozni akartak, amikor tettenérték őket.

Megmotozása alkalmával egy értékes aranyozottecessairet, nagy mennyiségű aranyékszert, háromszázezer magyar koronát és hét darab száz dináros tétlaltat nála. Amerikai gyártmányú revolverét a detektívek még előzetesen elvették tőle.

Szombaton délután hat órakor, amikor a betörés történt, senki sem tartózkodott azvegy Révészné lakásán. Negyed hétkor ért haza Hajdu Anna szobalány. Amint benyitott a lakásba, a hálószobából két fiatalembert jött eléje, akik azt kérdezték tőle:

— Hol a nagysága?

A szobalány nyomban észrevette, hogy a szekrények nyitva vannak, segítségért kiabált, mire a fiatalemberek a lépcsőházba nyíló ajón kiugrottak és az ajtót bezárták maguk után. A szobalány erre a lépcsőházba vezető hátsó ajtón át a betörő után szaladt, akikkel egészen a kapuig birkózott. Megragadta Siák kabátját és újból segítségért kiáltott. A segélykiáltásokra előkerült a közelben posztoló rendőr, aki azután Siákot letartóztatta, míg társa azonban elmenekült.

Siák a rendőrségen beismerte, hogy Révészénél már másodízben törték be. Az első alkalommal, körülbelül egy hónappal ezelőtt, nagy mennyiségű ékszert vittek el. Az ékszerek holletéről azonban nem adott felvilágosítást.

A rendőrségnek az a fellelése, hogy Siák és Zvonimir követte el a Kardos-féle betörést is, amely szintén egy hónappal ezelőtt történt. A rendőrség tovább folytatja ebben az irányban is a nyomozást.

A diák egyenruha

A vakáció a vége felé közeledik: alig pár nap és kezdetét veszi egy bizonytalansággal teli tanév. A szeptember, még nem is olyan régen, mást jelentett, mint ahogy más értelmű volt az iskolába indulásnak, tanulásnak és az életnek is. Ma a kis diák homloka már nem felhőtlen, tudja, hogy az élet cselvetései már öket sem kímélik. A szülők szempontjából soha nem volt olyan súlyos anyagi megterhelést ígérő tanév, mint ami most következik. Az iskolarendelekek egymást érik s nem biztos semmi, csak az, hogy sok száz százalékkal megrágtat a füzet, a toll, tinta; a könyv pedig már szegényebb gyerekek szinte megközelíthetetlen, a tandíj, a beíratási díj, ezek a feltétlen szükséges holmik ma ezeket követelnek.

S gondoskodtak a tanügyi hatóságok még egy újabb megterheléstől. Minden gyereknek formaruhát kell csináltatni. A tanügyi hatóságoknak az egyenruha elrendelésével az volt az intenciójuk, hogy a diákok ellenőrzése könnyebb legyen s hogy az iskolában megszűnjön a különbség gyerek és gyerek között a ruha dolgában. Minden gyerek egyformaruhában lesz. Nagyváradon Gergely Gyula férfit szabó a Gerliczy-utcán rendezkedett be diákegyenruha gyártására. Tegnap a hatalmas műhely próbaterme tele volt szorongó kis diákokkal, akik próbálták feszes egyenruhájukat. Nagyon örültek a hosszú nadrágnak, a színes hajtókának. A hetedik, nyolcadik liceumisták, már vigyáztak, hogy karcsúságuk is érvényesüljön, ők maradnak a diáklányok hű lovagjai formaruhában és anélkül.

ÜLDONSÁGOK

Tizennégy éves fiú aki hat nyelvet beszél

Tegnap délután rongyos ruházatu fiú jött be a szerkesztőségbe, kezében gyűrött pepitasapka és bemutatkozik.

— Én vagyok kérem a nyelvész.
— Miféle nyelvész — kérdezzük meglepetve — talán az Ural-Ajtáji nyelvrokonságunkon kívül még egy másik rokonságot is fedeztetél fel?

— Nem, én hét nyelvet beszélek, azért vagyok nyelvész.

Beszélek magyarul, románul, angolul, franciául, olaszul, németül és beszélem a jidisch nyelvet is.

Azután bemutatkozik Hirsch Ábrahám máramaroszigeti fiú, Amerikából jött haza testvéreivel rokonai látogatására. Se apja, se anyja nincsen, testvérét a szatmári zsidó hitközség nevei, ő már 14 éves s a maga lábán akar járni.

Kényszerutlevéllel jött Nagyváradra s itt keres foglalkozást. Gyenge fizikumú gyerek s valami könnyebb alkalmazást vállalna. Trafikos fiú akar lenni valamelyik kávéházba, de ahhoz egy fehér kabát, fekete nadrág és cipő is kellene. A jószívű emberekhez fordul Hirsch Ábrahám ne hagyják elpusztulni, juttassák hozzá a jövő életéhez feltétlenül szükséges ruhadarabokhoz.

Ezt Hirsch Ábrahám nem mint könyöradományt kéri, hanem olyan határozottan, mint

akinek feltétlen joga van az élethez, s aki boldogulni akar, mert érzi, hogy erre minden képessége meg van. Biztosra vesszük, hogy a zseniális gyerek kérése nem fog süket fülekre találni. (Adományokat a „Nagyvárad” kiadóhivatala elfogad, illetve a címet kérjük leadni és majd személyesen veszi át Hirsch Ábrahám).

* Vaitoianu Bukarestben. Bukarestből jelentik: Vaitoianu belügyminiszter szabadságáról hazaérkezett és átvette a minisztérium ügyeinek intézését.

* Előkészületek az ipari hitelintézet munkájának megindulására. Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter a jövő héten a Banca Nationala kormányzójával együtt megállapítja az ipari hitelintézet munkájához szükséges dispoziciókat. Az intézet vezetését Georgescu pénzügyi, vagy Popescu közlekedésügyi államtitkárra bizzák, az aligazgató Manolescu volt iparügyi államtitkár, az ismert Averescanus politikus lesz.

* Pályázat a tötösi postamesteri állásra. A postainspektorátus pályázatot hirdet a tötösi megüresedett postamesteri állásra. Pályázati feltételek a postán megtekinthetők.

* Kedvezményes fát kérnek a városi tisztviselők. A város kistisztviselői több aláírással beadványt juttattak a prefektushoz, akit arra kérnek, hogy miként a megyei és állami tisztviselők, a város tisztviselői is részesüljenek kedvezményes faellátásban. Ez a szokás a múltban is divott s különös fontossággal bír, hogy a szegénysorsu kistisztviselők, a nyugdíjasok ezidén se maradjanak tüzelő nélkül.

* Elárverezzi a vám az elkobzott báránybőröket. A biharpüspöki-i vám főnöke 2100. szám alatt árverési hirdetményben közli, hogy a Fröhlich J. gherlai kereskedőtől elkobzott 26.600 darab száraz bárány- és kecskebőrt szeptember 20-án délelőtt 10 órakor a biharpüspöki-i vám irodájában nyilvános árverésen eladják. A kikiáltási ár 1.500.000 lei. Az érdeklődők a vámfőnöktől kaphatnak felvilágosítást.

* Megadóztatják Pesten az autókat és a luxus-lakásokat. Budapestről jelentik: A nemzetgyűlésen a képviselők a jelenléti díjnak felemelését tárgyalják. A javaslat szeptember hónapra öt ezer koronáról tizenkétezer koronára óhajtja felemelni a képviselők díját, azonkívül azt is elakarják fogadtatni, hogy a házelnöknek joga legyen olyan arányban emelni azt, mint a közalkalmazottak fizetését. A hét végén két hónapos szünetre megy a ház. Addig letárgyalják az automobil-adót is. A szociáldemokraták részéről Payer indítványozni fogja az autójavasallal kapcsolatban, hogy a luxusfogadókat, palotákat, luxuslakásokat adóztassák meg az inség-akció javára.

* Udalaia táncscsoport a Bonbonnierben

* Beiratkozások. A Holbán-utcai (Széles-u.) 3. számú leányiskolában a beiratkozások 15-től 20-ig bezárólag tartatnak. A 6 évet betöltött gyermekek is jelentkezhetnek.

* „Vaj van a fejünkön” sláger operett a Bonbonnierben.

* Verekedés házigazda és lakó között. Bencze János a Bethlen-utca 18. szám alatt lakik 61 éves hites feleségével egy rozoga szuterén lakásban. A háztulajdonos, Sebesi Lajosné, Bencze véleménye szerint, ki akarja üldözni őt és távolléte alatt megtámadta gyenge és öreg feleségét. Kést és seprőt fogott az asszonyra, akit gyalázó ki- fejezésekkel illetett. Ezért Bencze a rendőrségen feljelentette háztulajdonosát.

* Esernyőket legolcsóbban Blumnál.

Főn az idény legnagyobb szenzációja
Max Linder
az „Atlantia” és „Apolló”-ban

* Gyászrovát. Kiss Tivadar nagyváradi iparos polgár pékmester életének 43-ik, boldog házasságának 19-ik évében váratlanul elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 5 órakor megy végbe Huszár-utca 3. sz. gyásházától.

* A nyomdászok gyűlése. Vasárnap délután 3 órakor a Kőműves Otthonban (Szacsavay-utca 24.) a nyomdászok gyűlést tartanak több fontos napirenddel. Mindenki megjelenését kéri a Vezetőség.

* Engel Dezső fogász nyári szabadságáról hazaérkezett és újra rendel d. e. 10—12, d. u. 3—5-ig Rimanóczy-u. 5. sz.

* Tisztelettel értesitem a hölgyközönséget, hogy külföldről a nyugati városok legutolsó divatujdonságait hoztam. Kizárólagos mintám és különleges minőségeim vannak selyem, bársony, tricotkelmékben, csipkékben és rövidárudiszokban. Szilágyi Ernő Calea Regele Ferdinand 3. szám.

* „Splendid“ kalapjai olcsóbbak, mint bárhol!

* Zeneakadémiai iskola-kották, az összes előirt gyakorlatok, előadási darabok és minden kotta megkapható a Hegedűs Hirlapiroda Zenemű-osztályában.

* „Jaj! a szakállam“ a Bonbonnierben.

* Meglepetést kelt az a nagymennyiségű női divat és vászonáru, mely a Körös-parti Áruházba érkezett, melyeket feltűnést keltő olcsó árakban bocsát eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* „Splendid“ új uri divat üzlet Kossuth-u. 16.

* Öltöző asztala hiányos, ha nincs rajta Brázay kölnivíz. Kapható mindenütt.

* Kabát, kosztüm, öltöny és ruhaszövet bevásárlásainál nézze meg a Körös-parti áruház szövettömégének választékát, melyhez hasonlót csak fővárosi nagy áruházak nyújthatnak, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* Jansen kettős a Bonbonnierben.

* „Splendid“ őszi újdonságai feltűnőek!

* Utlevél és iskolai igazolvány képeket legolcsóbban, leggyorsabban készít Mimosa fényképészet Kapucinus-u. 4. Str. Saguna.

* Hölgyek érdeke felkeresni Rimanóczy-utcán Kertész Reklám női-divat szövet, selyem, vászon-üzletét, mert ott az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* Olvasóinknak a legőszintebben ajánljuk, hogy raglán, télikabát és öltöny-szövet szükségletét SZÉKELY posztó áruházában, Kossuth-utca 5. szám alatt szerezzék be, mely cég kelméi megbízható minőségűek és szolid olcsó árai köztudomásúak.

* Szeverin és Dragomir kettős a Bonbonnierben.

* Versenyhírek. Diana sósorszesz minden vonalon győzött.

* Értesitem a t. vásárló közönséget, hogy raglán, télikabát és öltöny-szövetekben raktáramat eredeti gyári beszerzésű KÜLÖNLEGESSEGEKKEL dusan felszereltem, mely által azokat rendkívüli olcsó árban árusítom. SZÉKELY posztó és bélé árúháza Kossuth-utca 5. szám.

LEGUJABB

Mussolini újabb akadályt gördít Korfu kiűritése elé

Genéből jelentik: A népszövetség tanácsa tegnap este szigorúan bizalmasan ülésezett, mert Mussolini közölte, hogy Korfu kiűritését nemcsak attól teszi függővé, hogy a görögök teljesítsék a nagykövetségi konferencia feltételeit, hanem előzetesen elvárja a megszállás költségeinek 15 millió lírának a megtérítését.

A tanács ülése után táviratozott a nagykövetségi tanácshoz Párisba és közölte, hogy tudomásul veszi a nagykövetségi határozatot és szeretné a válságot mielőbb megoldani.

Ujabb földrengéseket jelentenek Tokióból

Tokióból jelentik, hogy hétfőn ország-szerte heves földrengéseket észleltek. A földrengésnek újabb ötven halottja van. A földrengés Kalkuttától kétszáz mérföldnyire északkeletre volt a legerősebb, de Kalkuttában is jól érezték.

Francia—német közvetlen tárgyalások előtt

Londonból jelentik, hogy a sajtóértékelések szerint a Ruhr-kérdésben és a jóváterelésben a legközelebbi napokban új fordulat várható. Remélik, hogy a közlekedés bekövetkezik. Állítólag a berlini francia nagykövet közvetítésével Németország és Franciaország között közvetlen tárgyalás folyik. Az Evening Standard úgy értesült, hogy a megegyezés előrehaladt. A Daily Expressz szerint Pellini francia nagykövet szombaton meglátogatta a kancellárt hivatalában és attól szóbeli értesítéseket vett át, amelyek a német vezető tényezőktől származtak. Erről a hírről Párisban kijelentették, hogy ebben a formájában nem helytálló. De éppen ez az óvatos válasz alkalmas arra, hogy megerősítse azt a feltevést, hogy a francia nagykövet tényleg járt a kancellárnál és ezzel az első lépés megtörtént a közvetlen tárgyalás előkészítésére.

Mussolini nyilatkozata Anglia magatartásáról

Londonból jelentik, hogy a Daily Telegraph Mussolini egy nyilatkozatát közli, amelyben Mussolini kijelenti, hogy kormányajutásakor Angliában természetesen jóbarátot látott és mindenkor igyekezett ezt a jó viszonyt szorosabbá tenni, de kevés bátorítást talált és most nagy csalódást érez, mert az angol közvélemény nagyrésztében erős ellenzéki hangulat nyilvánult meg Olaszország jogos követelésével szemben.

Tőzsdéi jelentések

Zürich, szeptember 11. Nyitás: Berlin 0.011, Newyork 557 egynegyed, Páris 3165, Milánó 2460, Prága 16 ötnvolcad, Budapest 0.03, Bukarest 250, Bécs 0.0078 fél.

Bukarest, szeptember 11. A tőzsde ünnep miatt zárva volt.

Budapest, szeptember 11. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Amsterdam 7534—7974, London 87.200—91.600, Berlin 250—285, Milánó 846—901, Páris 1089—1159, Bécs 2740—2960, Belgrád 207—220, Newyork 19.250—20.350.

Zürich, szeptember 11. Zárlat: Berlin 0.09, Amsterdam 219, Newyork 557 fél, London 2532, Páris 3187 fél, Milánó 2482 fél, Prága 1662 fél, Budapest 0.03, Belgrád 595, Bukarest 250, Varsó 0.0023, Bécs 0.0078 fél.

Budapest, szeptember 11. A keddi magánforgalomban a szilárdulás folytatódott. Az üzlet a zsidó ünnepek miatt szü-

netel, csak a bankok kötnek üzleteket. Magy. H. 800—900, Osztr. H. 190, Angol. Magy. 200, Ganz-Danub. prompt 42.000, Készén 3200, Ofa 700, Cukor 4200—4300, Keresk. b. 1650, Leszám. 198, Fldhitelb. 510, Viktória 385, Lipták 53, Schlick 300, Magnezit 3500, Nasici 2300, Viktória bútor 27, Atantica 70, Közuti 66, Salgó 770, Klotild 140, Brassói 500, Papír 70, Nova 180.

Nyílttér

Az Erdélyrészi Faegyesület Nagyváradi körzete (Kereskedelmi Csarnok Faszakcsoportja) mély megilletődéssel jelenti, hogy kiváló és nagyrabecsült tagja

Hoffmann Miksa úr

fáradhatatlan munkás életének 39. évében, hosszas és nehéz szenvedések után, Bráikán elhunyt.

A megboldogultban egyik legértékesebb kártársunkat, a szorgalom és becsületesség mintaképét, a jó embert, a jó barátot veszítjük.

Emlékét őszinte kegyelettel fogjuk megőrizni.

A Stern Dezső, Élelő Erdőipar r.-t. Negru Vasul és Társa cégek főnökei és tisztviselőik mély megindultsággal jelenti, hogy nagyrabecsült munkatársuk és igazgatójuk

Hoffmann Miksa úr

munkás életének 39 ik évében Brateán, hosszas nehéz szenvedés után elhunyt.

Mi, akik példásan emberséges életét és kötelességtudását közelről ismertük, emléket nem halványuló kegyelettel fogjuk őrizni.

Nagyvárad, 1923 szept. 11.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Tosca, Baksay Judith felléptével, bérleten kívül.

Csütörtök: Marinka táncosnő, új kiosztásban. A bérlet 3. szám.

Péntek: Fekete gyémántok, újdonság 4-szer. B bérlet 4. szám.

Szombat délután: Aranymadár, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: A hazajáró lélek, újdonság 1-ször, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Nebántsvirág, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Bucsukeringő, új kiosztásban, bérleten kívül.

Hétfő: A hazajáró lélek, újdonság 2-szor, A bérlet 5. szám.

— Tosca. Ma az operaegyüttes drámai énekesnője Baksai Judith fog bemutatkozni a Tosca operában. A leghatalmasabb drámai énekpártik egyikében lép fel a kiváló énekesnő, aki ezen szerepét Európa több előkelő színpadán olaszul és franciául már énekelte is. Az opera többi szerepeit Tihanyi, Felek, Márkus, Bereng és Harsányi éneklék. A zenekart Váradi karnagy vezényli. Tosca szerdán este bérleten kívüli előadásban kerül színre.

— Marinka táncosnő. Csütörtökön este A) bérletben kerül színre az idei szezonban teljesen új kiosztásban Marinka táncosnő. E kedves zenéjű táncos operettnek női főszerepeit a társulat operett énekesnője, Biczó Margit, a társulat új kedves szubrettje, Zilahy Irén, Borovszky, Misoga, Vigh, Kiss Gyula és Balassa játsszák.

— Fekete gyémántok. Jókai Mór regényéből készült 4 felvonásos színmű pénteken este kerül ismét előadásra B) bérletben. E nagyszerű színmű a bemutatkozó előadás szereplőivel kerül színre.

Dr St. Chereches-Rotaru

&

Ioan St. Popescu

Advocați — ügyvédek

București, Calea Victoriei 124. I.

— A hazajáró lélek. Nagy szorgalommal és becs-
sággal készül a drámai együttes a szombat esti be-
mutató előadásra Tóth Elek rendezése mellett. Zilahy
Lajosnak a Nemzeti Színház új házi szerzőjének e
nagyszerű színműve teljesen le fogja kötni a nagyvá-
radi közönség érdeklődését is. A Hazajáró lélek a
modern társadalmi életből van merítve, a témája ér-
lekes és izgalmas és a mellett nem frivol. A főszerepelt
nagyszerű színműnek Jósika, Tóth, Kiss Gyula,
Iarsányi, Pogány, Balassa, Galambos játszik. Az
gazgatóság a Hazajáró lélek színmű előadásától
nagy sikereket vár; a héten egyelőre csak szombaton
és hétfőn van a színház műsorára kitűzve.

MOZI

— Az Apolló-moziban ma, szerdán utol-
jára a „Bostonvillei kaland“ amerikai ka-
landtörténet 5 felvonásban. Rendezte
Fenyő Emil. Főszerepben Andorfi Ida,
Becker Báby, Fenyő Emil és Tarnay Ernő.
Ezt megelőzi az Agglegény barlangjában
című rendkívül humoros vígjáték. A zene-
kart Gorodinszky Sasa, a világhírű zom-
goraművész vezényli, aki előadás alatt
szólószámokat is játszik. Előadások ke-
zdeté 5, 7 és 9 órakor.

— A Dorian Filmszínházban tegnap is-
mét egy új, nagyszerű Dorian-film pre-
mierje volt. A „Szegény császár“ című 5
felvonásos történelmi dráma őszinte, meleg
sikert aratott. Hugó Werner Kahle játéka
valósággal frappírozta a közönséget. A cso-
dás kiállítású film még szerdán és csütörtök-
ön látható az 5, 7 és 9 órás előadásokon.

Aszfalt- és kátrány

fedéllemezt

elzigetelő lemezt, desztillált kőszénkátrányt,
szarolintumot, faszementet, bitumént, vaslakó-
tób. és az összes aszfalt és kátrányterméket
belsőbeli minőségben gyárt 337

„GROZIT“

aszfalt és kátránytermékek gyára, Timisoara,
gyárváros. TELEFON 11-24. szám.

Kérjen árajánlatot!

Értéslés

Értesítem a n. é. ari közönséget, hogy szövöm-
vészeti iskola és műhelyemet újból megnyitottam.
Tanítom a perzsa, ellim szumák, francia és svéd
gobelin szövést. — Megrendeléseket szőnyeg, függ-
öny, bútorkészítéskre stb. elfogadok.

Belratkozni bármikor lehet

Litt Sasparola IV. em. Feljárt a Magyar Banknál.
Ugyanott egy gyönyörű mintájú perzsa szőnyeg eladó

No. 151.—1923 ex.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc aduce
la cunoștință publică că lucrurile următoare s. a.
cai, car, grâu care s'au prețuit în 6350 lei se
vor vinde prin licitațiune fixată pe 14 Sept.
1923 la orele 16 în comuna Aleșd în senzul
legei 60. din 1881 §. 107. și 708.

Aleșd, la 25. aug. 1923.

Adolf Dubb
executor judecătoresc.

Megérkezett nagy mennyiségben
Párisi és Görög

Eszrig, Lulev és Mirtus

Viszonteladók nagyobb ákedvez-
ményben részesülnek.

Hönlgsberg M. F. cégnél,

délgyűmölcs nagykereskedők,
Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 1. szám.

Egy liba tollért 15 lelt fizet

Grünfeld,
Nagyplac-tér Ujvilág épület

Pályázati hirdetmény.

Az oradea-marei (nagyvárad) izr. Szent-
egylet ezennel a lemondás által megüresedett
titkári állásra pályázatot hirdet.

Pályázhatnak: Mérlegképes könyvelő, ro-
mán, magyar és német levelezésben jártas, fel-
tétlen vallásos életmódot folytató egyének.
Fizetés megegyezés szerint.

Pályázati határidő f. hó 25 ike. Sajátkez-
leg írt ajánlatok a Chevra Kadischához nyul-
tandók be. (Zárda-utca 2. sz.) Az állás azon-
nal elfoglalandó.

Elnökség.

Berendezett 4 szobás lakás

mely áll háló, ebédlő, szalon és
uriszobából, modern elegáns be-
rendezéssel (zongora bőrgarnitúra)
lakással együtt eladó és azonnal
átadó. Bővebbi cím megtudható

Rákóczi-ut 30. Jobbra Szász Annánál

KERTÉSZ EMIL

parafaárúk és plncészetű cikkek szaküzlete

Oradea-Mare — Nagyvárad,
Nagyplac-tér, Áruaktár. Telefon 118.

Ajánlja dusan berendezett raktárat. a
szakbi végő összes gépek, berendezési,
szükségleti cikkekben és anyagokban.
Legolcsóbb napi árak. — Gondos ki-
szolgálás. — Esőrendű kálzföldi
őszekötetése. — Kérjen ajánlatot.

Cifka József Budapest
romániai lerakata.

Utleveleket vizumokat

bármely konzulátusnál
a leggyorsabban elintéz

Dijmentes felvilágosítás.

SCHREIER

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. szám
Vörmegeyháza mellett.

Telefon 10—85.

Mártonffy Testvérek szűcsők

szűcsőruháza Cluj, Piata Unirii 20.

ENGROSSI

Legújabb szőrmemódelek állandóan raktáron

Sportkabátok 2—3000 Leltől feljebb. — Állandó szőrmekitállítás !!!
Mindennemű próbőről, feldolgozott szőrmék nagyban és kiskisben.

ENDEITAI

Előnyomda és kézimunka salont

nyitotta meg, ahol a kézimunka iparhoz tartozó
összes munkálatokat elvállalom a legújabb minták
szerint, a legutányosabb árban, a legpontosabb
kiszolgálás mellett. — Mintákban óriási választék.

OLARY I. cég Rákóczi-ut 7.

Fiatal ügyes segéd

textil szakmából, egy
nagy gyári lerakat ré-
szére szeptember 15-ére
kerestetik.

Részletes ajánlatok fizetési igények megje-
lölésével „Részvénytársaság“ jelígre a
kiadóba kérek.

Ma már mindenki tudja, hogy szózott táblás

szalonna és l-a disznózsir

a legolcsóbb napi árban, pontos és
szolid kiszolgálás mellett

Aczél Sándornál

szé exhető be.

Iroda Deák F.-u. 5. — Telefon 9 22. sz.

Mindenféle

vadászfegyverek

és vadászati felszerelések egye-
dülűi szakszerű javító műhelye

Matéh Ferenc puskaműves
Bertsey György (volt Menház)-u. 3.

Esroq, Lulow, Hadassim

legjobb minőségben és
legolcsóbban szállítja:

JOSEF RÁTH

Bucuresti, Casute Postala 200

Nagyvárad szarmazasu,
Budapestben lakó urinó

teljes ellátásra el-
vállal diákleányt.

Havi díj: 5000 Lei.

Cím a kiadóhivatalban.

A „NAGYVÁRAD” APRÓHIRDETÉSEI

Egy sorra 2 írt, vasárnapos betűvel 4 írt. A legkisebb apróhirdetés ára 10 székig 20 írt.

„INDUSTRIA”

Ipari és kereskedelmi vállalat, Oradea-Mare, Calea Victoriei 1

Raktárban tartunk saját gyártmányú orvosi, vegyész, íródal, raktárnoki, fűszerez, pincér, borbély, hentes és gépész kabátokat, szőrt, karanténizáló és kék munkásruhákat elsőrangú anyag és kivitelben. — Gyárak, bányák, nagyüzemek figyelmébe ajánljuk magunkat és kívánságra árajánlatot szolgálunk

Oktatás

GYORSÍRÁS

(magyar-német)
GÉPIRÁS
KÖNYVITEL
12 év óta legjobban
DONÁT-nál
Str. Gojdu (Beöthy
Ödö utca 30 szám.
ELŐKÉSZÍTÉS
magánvizsgákra.

LAKÁS

Lakást, bármilyet, 24 órán belül diszkrétan közvetít
Weisz Gizi, Nyomda-u. 4.
154

Olasz központjában 3-4 szobás modern lakást magas ártért vennék. Értekezni Feledi Sándornál, Szaniszló-u. 63.
36

Fiatal házaspár egy szobás konyhás lakást keres, csakia háztulajdonosokkal tárgyalok. Cím a kiadóban.
177

2, esetleg egy tágas szobás konyhás lakást keresek bérbe. Lelépést fizetek Szabó, Percecs-utca 16. Ugyanakkor nem tárgyalok.
185

Alkalmi vétel

Szőlőbirtok Nagysőrtétágon 19 kat. hold, melyből 15 kat. hold szőlő, 3 kat. hold lucernás (terméssel, teljes felszereléssel, 4 és 2 szobás ur lakással, isztálló és ocselédházzal, nagy betonpince, bor és prés-házzal, 2 kúttal cea 400—500 hl. bortermés kiállítás-sal, 800.000 leiert eladó. 120 nagy hold földbirtok Bánságban (Torontál m.) holdanként 20.000 leiert eladó. — Ezenkívül több kisebb-nagyobb szőlő, ház beköltözhető lakással eladó. — Butorozott szobákat, lakás és üzlethelyiségeket tudunk. Cserelakások előjegyezve. Bizományi eladásra bármilyen elfogadunk, antik poharak, porcelánokat és ásványi szervizeket magas ártban megveszünk. Utileveket vizumozunk 24—48 óra alatt. Női és férfi ruhák, bundák, cipők, valamint ebédő háló, szalon butorok, sáclater, commód, festmények, szőnyegek, tükrök, vázák stb. igen olcsón eladók.

„ARDEAL”

Str. Postal No. 8. (Uri-u.)

Butorozott szobát keres intelligens fiatal ember, lehetőleg a központban. Cimeket a kiadóba kér.
137

Alkalmazás

Pénztárosnő, aki gyakorlatlalt bir, lehetőleg románul tud, azonnali alkalmazást nyer írásbeli ajánlat „Megbízható” jellegre a kiadóba adandó.
138

Fiatal segéd a Galantrie szakmából raktár kezelésre felvétetik. Cím a kiadóban.
173

Munkálányok felvételnek. Csokoládégyár, Városliget utca 2. sz.
176

Suche zu grössere Kindern intelligenter deutscher Freulein. Epstein, Rimanóczy Gasse 9. 178

Pénztárnoknő román-magyar nyelvtudással, azonnali felvétetik. Cím a kiadóban.
184

Adás-vétel

Fehér és fekete cérna hártyák érkeztek Weinbergernéhez, Zárda u. 1.
100

Házak eladók. Házak adással megvásárolhatók. — Kölcseknél megveszünk. Magánpenzünk. Jutalékkal kihelyeztetek Adásvételi Rtg. Parcul Traian 12. — Értesítés délután.

Gyönyörű perzsa hencser takaró és perzsa ájtáró szőnyegek eladók. Humanitas, Teleky-u. 11. 179

Eladó nagyon szép sifon batist himzett és ajurosnői ingek, nadrágok és leibchenek nagyon olcsón kézi munka székrenyicsikók Rákóczi-ut 30 jobbra Szász
130H

Csodaszép perzsa szőnyeg átvétők kaphatók csak 10 napig Rákóczi u. 30. jobbra, Szász. 169H

Eladó 3 és fél méter fekete szövet, nagyon olcsón, Rákóczi-ut 30. sz. jobbra. 168H

Eladó magánház elfoglalható 4 szobás, fürdő szobás, modern lakással. Értekezheri Széles-ut 44, Balogh, 163

Papírhulladékok minden mennyiségben veszünk. Sonnenfeld nyomda Str. Prințul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6. sz.

Eladó kettő ház beköltözhető 3 szobás ur lakással, nagy udvarral, kerttel, istállival, 140 és 260 ezer. Hatvan kisebb és nagyobb házak, szőlők és földbirtokok. — Értekezni Tománénál, Nilgess-telep. D u. 4—7-ig Körözs-utca 7. sz. 180

Egy télikabát és egy őszi átmeneti felöltő eladó, Szacsvay u. 43. 175

Eladó zöld szövetabrosz és 2 ágylertő, továbbá valta és pekely paplan, Rákóczi ut 30. sz. jobbra, Szász. 170H

Uj négyszobás magánház. elfoglalható lakással, isztálló kocsiszinn 1 eladó, Pérehy, Szent János-utca 1. sz. 152H

Háledővány, két antik szekrény, pénz szekrény eladó. Kérház-utca 8. 181

Filiss tojás kapható. Páve-utca 26. 182

Magánházat a város minden részében megvételre keresek, egy üzlethelyiség a központban átadó. Ingatlanforgalmi iroda, Szt. János utca 70. 183

Eladó kézimunkák, file terítők és motívok, kötött terítők, typoenek, kézimunka yopür csipke betét és motívok, fehér himzett terítők, montirozatlan diványpárnák, kelin abrosz, egy horgolt kendősál, egy barna kötött cep, fehér stórok, fehér kézimunka abrosz, matyo himzésu falvédő és sál, zsebrendező, ágyhuzatok, abroszok szalvétával, fehér pohár-azék, asztal két fetei, egy előszoba fal, uriszoba, ebédő, háló és szalonberendezés, nagy ebédőszőnyeg, átvétők, perzsa abrosz, szmirna szőnyegek, batik lámpa ernyők, 1 cello, 1 hegedű, ebédő csillár, porcellán szerviz, festmények, fehér és fekete kócsag, indiai ezüst sál, egy nagy és egy kis szővőszék, kötött ruhák, szet-terek, Ha eladó fehérneműje vagy kézimunkája van, okvetlen hozza bizományi eladásra. Rákóczi ut 30 jobbra, Szász. 13

Különlélek

Eiveszett a Színház-utcaól a Zöldfa-utcaig egy páróka Becsületes megtaláló vigye le Jeremiához. Bányasor 23. sz. alá ahol illő jutalomhan részesül.

Filéslopólónők munkát vállalhatnak naponta d. u. 5-ig. Iványi, Nilgess-telep, Repülőhíd mellett 91

Gépaourósás, gouvérné plüss munkák olcsón és jól készülnek. Str. Alexandru (Teleki u.) 22. Ny

Utilevelekhez, bérletekhez legjutányosabban készit fényképeket Zenker fényképész, Szaniszló utca 25. szám.

24% kamatra keresünk magánpenzi teljes fedezetel. Adásvételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-ter) 12. Értesítés délután.

Kort-utcai végóházba egy liba tollért 15 lelt fizetnek

Ingatlanforgalmi iroda Szent János-u. 70.

Foglalkozik házak, földdek, szállók üzletek adásvételével. Közvetit butorozott szobákat, csere lakásokat. Üzlethelyiségeket. Elzománya bármilyen elfogad. Román fordításokat olcsón és gyorsan elkészit.

Első rendű

hálószoba és konyha

butorok

olcsón kapható. Mindenféle asztalos munkát legszebb kivitelben készitek.

Száz Miklós

műasztalos Körös-u. 48.

Törött aranyat

magas áron veszek. Ora és ékszerjavításokat jutányos ártban eszközöl.

Róth Áron

Sas-passage, Tar-solylyal szemben.

Remólem

tudja már, hogy leggyorsabban infert el

utilevelét és vizumát

Kolozsvártt, Brassóban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA futáirodája Pannónia kávéház

A kolozsvári CZELL-SÖRGYAR SÖREI:

a HERCULES-tápsör
a világos MONOSTOR-sör
a VEZETO MARKÁK, mert utólérhetetlen minőségűek.

Aki jó sört akar inni, csak ezeket kérje mindenütt!

Főraktár: „ORIENT” IPARI és KERESKEDELMI R. T.
Oradea-Mare—Nagyvárad, Str. Gilányi 5-7.

TELEFON 3-98

Lloyd 1878

TELEFON 3-98

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.